

Leve med hørselstap

Presentasjon

Lise Høiberg

E-post:lise.hoiberg@trondheim.kommune.no

Ergoterapeut/Audiograf/ Hørselskontakt

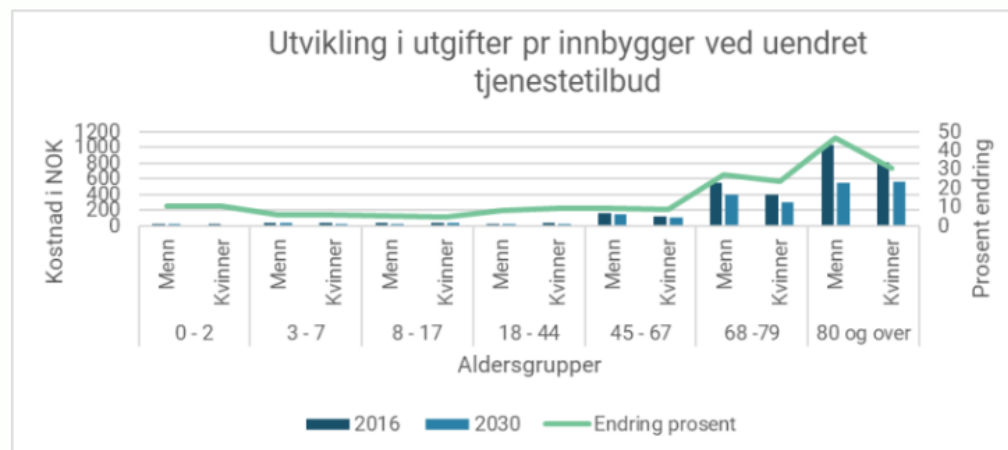
Prosjektleder i prosjektet

Lærings- og mestringstilbud hørsel

Bakgrunn

- Antall personer med invalidiserende hørselstap øker med ca. 40% frem til år 2030.
- De eldre brukerne utgjør det største volumet mht forbruk av helsetjenester , se figur under (Helsedirektoratet, 2020).

Figur 3. Utvikling i utgifter for behandling av hørselstap frem til 2030 basert på demografiske endringer i henhold til SSBs hovedalternativ.

Bakgrunn

- Andelen ansatte i helse- og omsorgstjenester vil ikke øke vesentlig de neste årene. Det må planlegges for at det blir færre ansatte per pasient framover (NOU 2023:4).
- Det vil være store helsemessige, økonomiske og personellmessige gevinster gjennom tiltak som fremmer helsekompetansen til befolkningen
- Forebyggingsarbeid vil kunne bidra til å redusere behovet for helse- og omsorgstjeneste (NOU 2023:4, St.meld 15)

Bakgrunn

- For å imøtekomme den økende andelen eldre med redusert hørsel er lærings- og mestringstilbud et av flere anbefalte tiltak.
- Tilstrekkelig opplæring av høreapparatbrukere og pårørende kan føre til økt bruk av hjelpemiddel og en mer hensiktsmessig håndtering av tilværelsen som hørselshemmet (Helsedirektoratet, 2020).

Idèmyldring

- Utfordringer med å mestre hverdagen etter tilpasning av hørselshjelpemidler.
- Usikker på sine rettigheter og hvilke tilbud som finnes
- Lite kunnskap om hva de kan gjøre selv for å mestre livet med høreapparat.
- Ønsker å dele erfaringer med andre i samme situasjon.

Målgruppe

- Pensjonert
- Begynnende utfordringer med å mestre hverdagen med redusert hørsel
- Redusert sosial kontakt

Samarbeidsprosjekt

- 2017: Etablert et samarbeidsprosjekt med brukerorganisasjonen Hørselshemmedes Landsforbund (HLF), St. Olavs hospital- Høresentralen og Trondheim kommune ved Ressurssenter for hørsel og syn og Enhet for ergoterapitjeneste
- Pilot/utprøving av lærings- og mestringskurs hørsel høst 2018
- Søkt og innvilget midler fra Stiftelsen Dam i 2019 for å etablere en modell for lærings- og mestringstilbud.

Målsetting

- Utvikles et lærings- og mestringstilbud for seniorer 67 + med hørselstap og deres nærpersoner.
- Tilbudet skulle gi informasjon for at deltakerne blir bedre i stand til å mestre hverdagslige aktiviteter og ha en aktiv hverdag med redusert hørsel.
- Fokus på erfaringsutveksling med andre i samme situasjon.
- Utarbeide en kursmanual, for at andre i fagmiljøet kan gjenbruke materialet og etablere lignende kurs.

Kurset

- Forsamtale før gjennomføring av kurset
- Tema for samtalen er å veilede og motivere til at personen skal opprettholde deltakelse i meningsfulle aktiviteter til tross for redusert hørsel.
- 3 kurskvelder a tre timer.
- Kurset

Tema på kurset

- Hva er hørsel?
- Konsekvenser ved hørselstap
- Hvordan påvirker redusert hørsel hverdagsaktivitetene?
- Bruk av høreapparat, forventninger og tilvenning til bruk
- Informasjon om lyttetrening, høretaktikk og mestringsstrategier
- Hvordan påvirkes psykisk helse av hørselstap?
- Behov og mulige løsninger
- Informasjon om ulike tilbud, oppfølging og brukerorganisasjonen HLE

Resultat

- I overkant av 150 brukere og noen av deres nærpersoner har deltatt på lærings- og mestringskurs fra 2018 til 2024.
- Deltakere oppnår mestringsstrategier for å håndtere hverdagen med redusert hørsel
- Samarbeidsprosjekt mellom HLF, St. Olavs hospital høresentralen og Trondheim kommune
- Driftes av Trondheim kommune som en del av flere helsefremmende og forebyggende tilbud
- Laget en kursmanual

<https://www.trondheim.kommune.no/horsel-seniorer>.

Lærings- og mestringstilbud for seniorer med redusert hørsel og deres nærpere

[Planlegge](#)

[Gjennomføre](#)

[Evaluere](#)

Utarbeidet av:

TRONDHEIM KOMMUNE

Planlegge

[Forankring](#)

[Brukermedvirkning](#)

[Idemylding](#)

[Samarbeid](#)

[Utarbeide tilbudet](#)

[Markedsføre](#)

[Tilbake til forside](#)

Gjenomføre

[Forberedelse
kursholder](#)

[Første kurskveld](#)

[Andre kurskveld](#)

[Tredje kurskveld](#)

[Erfarings-utveking](#)

[Veien videre](#)

[Tilbake til forside](#)

Evaluere

[Evalueringsskjema etter hver kurskveld](#)

[Evalueringsskjema etter 6 måneder](#)

[Tilbake til forside](#)

Dette er utsagn fra noen av deltakerne

“Tidligere var jeg nedstemt og var sjelden i sosiale sammenhenger. Nå har jeg verktøy jeg kan bruke for å være sosial”!

“Jeg og mannen min var i en mørk tunnel før vi fikk høre om kurset. Jeg vet ikke hva som hadde skjedd med oss om vi ikke hadde deltatt på kurs.”

“Jeg har fått råd om hvordan jeg skal fortsette å ha en aktiv hverdag. Jeg er nå mer sosial med andre”.

Nærperson: “Jeg har mer forståelse for kona som har redusert hørsel og benytter tips og råd fra kurset for å bedre kommunikasjonen i hverdagen.”

Referanser

Helsedirektoratet (2020). [Rapport: Utredning av tilbud til hørselshemmede.](#)

[NOU 2023: 4 \(2023\).](#) Tid for handling: Personalet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste. Oslo
Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon
Teknisk redaksjon.

[St. meld 15 \(2022-2023\).](#) Folkehelsemeldinga Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar, Oslo: Det kongelige helse- og omsorgsdepartementet